

Često postavljana pitanja i odgovori

Javni poziv „Prostor za više“

1. Ko može da se prijavi na javni poziv?

Pravo prijave imaju registrovane organizacije civilnog društva sa teritorije Republike Srbije — udruženja građana, fondacije i zadužbine — kao i neformalne grupe, ukoliko upravljaju postojećim nezavisnim društveno-kulturnim centrom ili rade na uspostavljanju novog nezavisnog društveno-kulturnog centra.

2. Da li organizacija mora da ima registrovan pravni status da bi se prijavila?

Ne mora. Na poziv mogu da se prijave i neformalne grupe. U tom slučaju, neformalna grupa je dužna da u prijavi navede posredničku registrovanu organizaciju koja će, ukoliko projekat bude odobren, biti primalac sredstava i odgovorna za administrativno i finansijsko upravljanje projektom.

3. Da li posrednička organizacija za neformalnu grupu treba da dostavi dodatnu dokumentaciju u fazi prijave?

U fazi prijavljivanja nije potrebno dostavljati pismo preporuke ili dodatnu dokumentaciju za posredničku organizaciju, osim ukoliko to nije posebno navedeno u aplikacionoj dokumentaciji. Potrebno je da u prijavi jasno navedete koja registrovana organizacija će imati ulogu posredničke organizacije.

Eventualna dodatna dokumentacija može biti zatražena od odabranih korisnika pre potpisivanja ugovora.

4. Da li privredno društvo, preduzetnik ili DOO može biti podnosilac prijave?

Ne. Privredna društva i preduzetnici ne mogu biti podnosioci prijave niti direktni primaoci sredstava u okviru ovog poziva.

Ukoliko postoji neformalna grupa ili organizacija civilnog društva koja zaista ispunjava uslove poziva, ona može biti podnosilac prijave, ali taj model ne može služiti za zaobilazanje pravila da privredna društva nisu prihvatljivi podnosioci.

5. Da li omladinska zadruga može da konkuriše?

Omladinska zadruga, kao pravni oblik, ne spada u prihvatljive vodeće podnosiocе prijave.

Ukoliko postoji projektna ideja koja je u skladu sa ciljevima i pravilima poziva, moguće je razmotriti prijavu kao neformalna grupa uz posredničku registrovanu organizaciju, pod uslovom da grupa zaista radi na postojećem ili novom nezavisnom društveno-kulturnom centru.

6. Da li stambena zajednica može biti nosilac projekta?

Ne. Stambena zajednica ne može biti direktan nosilac projekta u okviru ovog poziva.

Projekat bi mogao biti prihvatljiv ukoliko ga podnosi registrovano udruženje ili neformalna grupa uz posredničku registrovanu organizaciju, i ukoliko je projektna ideja jasno usmerena na uspostavljanje nezavisnog društveno-kulturnog centra u tom prostoru.

Nije dovoljno da se prostor koristi samo za organizaciju pojedinačnih tribina, izložbi ili drugih događaja. Projekat treba da pokaže kako se kroz aktivnosti gradi otvoren, održiv i zajednici dostupan društveno-kulturni centar.

7. Da li javna ustanova, kulturni centar ili druga javna institucija može biti nosilac projekta?

Ne. Javne institucije i korisnici budžeta ne mogu biti vodeći podnosioci prijave niti primaoci sredstava u okviru ovog poziva.

Moguće je da javna ustanova bude uključena kao saradnik ili partner, ukoliko je njena uloga jasno obrazložena i ukoliko je projekat u skladu sa pravilima poziva.

8. Da li mediji mogu da konkurišu?

Medijske kuće i pojedinačni mediji ne mogu biti podnosioci prijave. Mogu biti uključeni kao saradnici ili partneri u projektu ukoliko je njihova uloga povezana sa ciljevima i aktivnostima projekta.

9. Da li je dovoljno da organizacija ima klub, kancelariju ili prostor za svoje članove da bi konkurisala?

Ne nužno. Da bi prijava bila relevantna, potrebno je da prostor funkcioniše ili se razvija kao nezavisni društveno-kulturni centar — otvoren prostor za zajednicu, kulturni život, učešće građana, nezavisnu kulturnu produkciju, okupljanje i društvene programe.

Prostor koji prvenstveno služi za okupljanje članova ili korisnika jednog udruženja ne ispunjava uslove ovog poziva.

10. Da li coworking ili kreativni prostor može da konkuriše?

Samo postojanje coworking, kreativnog ili produkcionog prostora nije dovoljno za prihvatljivost.

Poziv je namenjen društveno-kulturnim centrima, pa je važno pokazati da prostor funkcioniše kao otvoren društveno-kulturni centar za zajednicu, a ne primarno kao komercijalni coworking, servisni ili najamni prostor.

11. Da li je moguće prijaviti projekat ako organizacija trenutno nema prostor, ali radi na uspostavljanju novog društveno-kulturnog centra?

Da. Poziv je otvoren i za inicijative koje rade na uspostavljanju novog nezavisnog društveno-kulturnog centra.

U prijavi je potrebno jasno objasniti gde i na koji način će centar biti uspostavljen, kakav je osnov korišćenja prostora, kada će prostor biti dostupan, koje aktivnosti će se u njemu razvijati i kako će zajednica biti uključena u njegov rad.

12. Da li organizacija mora da bude vlasnik prostora?

Ne. Nije neophodno da organizacija bude vlasnik prostora. Prostor može biti iznajmljen, ustupljen na korišćenje ili obezbeđen kroz drugi odgovarajući aranžman.

Važno je da u prijavi bude jasno prikazano da je prostor dostupan za realizaciju projekta i da postoji realan osnov za njegovo korišćenje.

13. Da li se može koristiti prostor koji je privremeno dobijen na korišćenje?

Da, privremeno pravo korišćenja prostora nije samo po sebi prepreka za prijavu, pod uslovom da je prostor dostupan tokom perioda realizacije projekta.

U prijavi je potrebno objasniti koliko dugo će prostor biti dostupan i na koji način će biti obezbeđena održivost društveno-kulturnog centra nakon završetka projekta. Neizvesnost u vezi sa budućim korišćenjem prostora može biti relevantna za procenu održivosti predloga.

14. Da li društveno-kulturni centar mora biti zasebno pravno lice?

Ne. Društveno-kulturni centar ne mora biti zasebno pravno lice. On može biti prostor i program kojim upravlja udruženje građana ili neformalna grupa uz posredničku organizaciju.

Nije propisana obaveza da centar ima poseban statut ili pravni status, ali aktivnosti centra treba da budu u skladu sa ciljevima i delatnostima podnosioca prijave.

15. Da li projekat koji se bavi kulturnim nasleđem, tradicijom ili starim zanatima može biti prihvatljiv?

Projekti koji su pre svega usmereni na očuvanje kulturnog nasleđa, promociju tradicije, izlaganje proizvoda ili festivalski program, bez jasne veze sa društveno-kulturnim centrom nisu u skladu sa fokusom poziva.

16. Da li festival može biti predmet projekta?

Festival može biti deo projekta ukoliko je jasno povezan sa ciljevima poziva i radom ili uspostavljanjem društveno-kulturnog centra.

Međutim, sama organizacija festivala nije dovoljna ukoliko projekat nije deo šireg procesa razvoja, vidljivosti, uključivanja zajednice ili programskog jačanja društveno-kulturnog centra.

17. Da li projekat može obuhvatiti redovan program prostora?

Može, ukoliko je deo redovnog programa jasno izdvojen kao posebna projektna celina, sa jasno definisanim ciljevima, aktivnostima, rezultatima i budžetom.

Projekat ne bi trebalo da bude postavljen kao opšte finansiranje redovnog rada prostora, već kao zaokružena intervencija koja doprinosi ciljevima poziva.

18. Da li se mogu podržati aktivnosti koje vode ka festivalu ili događaju koji se održava nakon završetka projekta?

Mogu se podržati samo aktivnosti koje se realizuju tokom ugovorenog perioda projekta i koje imaju konkretne rezultate u okviru tog perioda.

Aktivnosti koje su planirane nakon završetka projekta, odnosno nakon krajnjeg dozvoljenog datuma realizacije, ne mogu biti finansirane iz ovog granta niti se mogu računati kao projektne aktivnosti.

Ako je glavna aktivnost ili ključni rezultat projekta događaj koji se održava nakon završetka projekta, takav projekat ne bi bio u skladu sa vremenskim okvirom poziva.

19. Da li projekat mora biti jedna ideja sa jednim krajnjim rezultatom?

Ne. Projekat ne mora biti samo jedna aktivnost ili jedan krajnji proizvod. Može se sastojati od više povezanih celina, na primer radionica, javnih događaja, produkcijskih aktivnosti, razgovora, izložbi, performansa ili drugih programa.

Važno je da aktivnosti budu međusobno povezane i da postoji jasna veza između problema ili potrebe, ciljeva, aktivnosti, rezultata i budžeta.

20. Koja je razlika između LOT-a 1 i LOT-a 2?

LOT 1 je usmeren na kulturnu produkciju i vidljivost društveno-kulturnih centara. U okviru ovog LOT-a podržavaju se aktivnosti kao što su kulturni i umetnički programi, radionice, izložbe, performansi, javni razgovori, uključivanje mladih i lokalnih umetnika, kao i aktivnosti koje povećavaju vidljivost centra u zajednici.

LOT 2 je usmeren na javno zagovaranje za bolje uslove rada i razvoja društveno-kulturnih centara. To može uključivati istraživanja, analize, predloge mera, javne kampanje, dijalog sa lokalnim vlastima, obezbeđivanje prostora, razvoj modela finansiranja i partnerstava.

21. Da li inicijative koje rade na uspostavljanju novog društveno-kulturnog centra moraju da se prijave u okviru LOT-a 2?

Ne. Izbor LOT-a ne zavisi od toga da li je centar postojeći ili u nastajanju, već od osnovnog cilja i sadržaja projekta.

Ako je projekat usmeren na kulturnu produkciju, vidljivost, uključivanje umetnika, mladih i zajednice, prijavljuje se u okviru LOT-a 1.

Ako je projekat usmeren na javno zagovaranje, obezbeđivanje boljih uslova, predlog mera, dijalog sa institucijama i razvoj politika podrške, prijavljuje se u okviru LOT-a 2.

22. Da li projekat može uključiti elemente turizma, gastronomije ili prekogranične saradnje?

Takvi elementi mogu biti deo programa, ali ne bi trebalo da budu glavni fokus projekta.

Glavni fokus mora ostati na razvoju društveno-kulturnog centra, kulturnoj produkciji, uključivanju zajednice, vidljivosti centra ili javnom zagovaranju za bolje uslove rada društveno-kulturnih centara.

Sve projektne aktivnosti moraju se realizovati na teritoriji Republike Srbije.

23. Da li je lokacija u Beogradu, Novom Sadu ili drugom velikom gradu ograničenje?

Ne. Lokacija u velikom gradu nije sama po sebi isključujući uslov.

Podrška prostorima van velikih urbanih centara posebno je istaknuta kao važna, ali nije formalno postavljena kao uslov koji isključuje organizacije iz većih gradova.

24. Kada projekti mogu da počnu i kada moraju da se završe?

Očekivani početak realizacije odobrenih projekata je najranije u avgustu 2026. godine. Projekti mogu početi i kasnije, na primer u septembru 2026. godine.

Svi projekti moraju biti završeni najkasnije do 30. aprila 2027. godine. Pojedinačni projekat mora trajati najmanje pet, a najviše osam meseci.

Sve aktivnosti i troškovi moraju nastati u okviru ugovorenog perioda realizacije projekta.

25. Da li je prihvatljiv period realizacije od septembra 2026. do juna 2027. godine?

Ne. Takav period ne bi bio prihvatljiv, jer izlazi izvan krajnjeg vremenskog okvira za završetak projekata.

Projekti moraju biti završeni najkasnije do 30. aprila 2027. godine, a trajanje pojedinačnog projekta ne može biti kraće od pet niti duže od osam meseci.

26. Da li se grant može koristiti za višegodišnji zakup prostora?

Ne. Grant se ne može koristiti za višegodišnji zakup prostora, niti za troškove koji izlaze izvan ugovorenog perioda realizacije projekta.

Troškovi zakupa mogu biti prihvatljivi samo ako su direktno povezani sa realizacijom projektnih aktivnosti, nastaju tokom trajanja projekta i ako su u skladu sa pravilima o dozvoljenim troškovima.

27. Da li se grant može koristiti za renoviranje, adaptaciju ili opremanje prostora?

Projekti ne mogu biti pretežno usmereni na građevinske radove, renoviranje, adaptaciju ili opremanje prostora.

Ograničeni troškovi manjih intervencija mogu se razmatrati samo ako su neposredno neophodni za realizaciju projektnih aktivnosti, jasno obrazloženi i predstavljaju manji, prateći deo projekta.

Šira adaptacija, renoviranje ili potpuno osposobljavanje prostora ne mogu biti glavni predmet projekta.

28. Šta znači da nije dozvoljeno „pretežno finansiranje građevinskih radova“?

To znači da projekat ne može biti prvenstveno usmeren na građevinske radove, renoviranje ili adaptaciju prostora, niti najveći deo budžeta može biti namenjen tim troškovima.

Projektna ideja treba pre svega da bude usmerena na kulturnu produkciju, uključivanje zajednice, programsko pokretanje ili razvoj društveno-kulturnog centra, dok eventualne intervencije u prostoru mogu imati samo pomoćnu ulogu.

29. Da li se može kupovati oprema?

Da, kupovina opreme je dozvoljena, ali najviše do 15% ukupnog budžeta projekta.

Oprema mora biti neophodna za realizaciju projektnih aktivnosti, jasno obrazložena i u skladu sa ciljevima projekta.

Projekat ne sme biti dominantno usmeren na nabavku opreme.

30. Da li se oprema može prikazati kao programski trošak?

Ne. Oprema koja ostaje u trajnom vlasništvu korisnika — kao što su tehnička oprema, nameštaj, štafelaji, agregati i slični predmeti — treba da bude prikazana u budžetskoj kategoriji „Kupovina opreme“.

Takvi troškovi se ne mogu prebacivati u programske troškove kako bi se zaobišao propisani limit za opremu.

31. Šta spada u programske troškove?

Programski troškovi su direktni troškovi realizacije aktivnosti, kao što su organizacija javnih događaja, radionica, debata, izložbi, prezentacija, festivala, putni troškovi, smeštaj i ishrana učesnika i tima, istraživanja, izrada materijala, produkcija, komunikacija i vidljivost.

U programske troškove mogu spadati i naknade za spoljne saradnike angažovane na konkretnim zadacima, kao što su umetnici, treneri, predavači, facilitatori i stručni saradnici.

32. Da li se mogu isplatiti honorari umetnicima, muzičarima, predavačima ili drugim spoljnim saradnicima?

Da. Umetnici, muzičari, predavači, voditelji radionica, facilitatori i drugi spoljni saradnici mogu biti angažovani i plaćeni ukoliko su direktno uključeni u projektne aktivnosti.

Njihovi honorari se planiraju kao programski troškovi, odnosno troškovi realizacije projektnih aktivnosti, a ne kao troškovi ljudskih resursa.

33. Šta spada u troškove ljudskih resursa?

Troškovi ljudskih resursa odnose se na članove projektnog tima angažovane na koordinaciji, upravljanju i sprovođenju projekta.

Ova kategorija može iznositi najviše 35% ukupnog budžeta projekta.

Honorari spoljnih saradnika angažovanih za konkretne aktivnosti, kao što su radionice, predavanja, umetnički programi ili facilitacija, planiraju se u okviru programskih troškova.

34. Da li jedna osoba može obavljati više funkcija na projektu?

Jedna osoba može imati više zaduženja u okviru projekta, ukoliko je to realno i opravdano.

Međutim, jedna osoba može biti plaćena samo za jednu jasno definisanu ulogu. Ostala angažovanja iste osobe potrebno je prikazati kao deo njenih ukupnih projektnih odgovornosti, bez duplog plaćanja za različite funkcije.

35. Da li troškovi moraju biti pravdani dokumentacijom?

Da. Svi troškovi moraju biti realni, u skladu sa tržišnim cenama, nastali u okviru perioda realizacije projekta i potkrepljeni validnom dokumentacijom, kao što su fakture, ugovori, bankovni izvodi i druga odgovarajuća dokumentacija.

36. Da li je PDV dozvoljen trošak?

Ne. PDV nije dozvoljen trošak. Troškovi u budžetu treba da budu prikazani bez PDV-a, a korisnici grantova će biti u obavezi da se oslobode od plaćanja PDV-a u skladu sa pravilima koja važe za projekte podržane sredstvima Evropske unije.

37. Da li u projektu mogu učestvovati partneri?

Da. U pripremi i realizaciji projekta mogu učestvovati partneri, saradnici, druga udruženja, neformalne grupe, umetnici, stručnjaci, institucije i drugi relevantni akteri.

U prijavi je potrebno jasno opisati njihovu ulogu i doprinos projektu. Vodeći podnosilac prijave ostaje odgovoran za sprovođenje projekta, upravljanje odobrenim sredstvima i izveštavanje.

38. Da li korišćenje istorijskog ili zaštićenog prostora zahteva posebnu dokumentaciju?

Smernice ne propisuju posebnu dodatnu dokumentaciju za istorijske ili zaštićene prostore u fazi prijave.

Ipak, podnosilac prijave je odgovoran da obezbedi sve potrebne saglasnosti za korišćenje prostora, u skladu sa važećim propisima, pravilima vlasnika prostora ili nadležne institucije.

U projektnom predlogu potrebno je jasno objasniti osnov korišćenja prostora i realnost sprovođenja planiranih aktivnosti.

39. Da li se unapred može proceniti da li je neka konkretna projektna ideja prihvatljiva?

Nije moguće unapred komentarisati pojedinačne projektne ideje niti procenjivati njihove šanse za podršku pre podnošenja prijave.

Svi podnosioci treba da projektну ideju pripreme u skladu sa ciljevima, prioritetima, prihvatljivim aktivnostima, troškovima i kriterijumima navedenim u Smernicama.

Konačna procena vrši se nakon zatvaranja konkursa, na osnovu kompletne prijave i utvrđenih kriterijuma.

40. Koja dokumentacija je potrebna za prijavu?

Obaveznu aplikacionu dokumentaciju čine:

1. Aneks 1 – narativni predlog projekta
2. Aneks 2 – predlog budžeta projekta

Prijave se dostavljaju isključivo na zvaničnim formularima predviđenim javnim pozivom.

41. Gde se preuzima konkursna dokumentacija?

Kompletna konkursna dokumentacija dostupna je na stranici:

<https://prostorislobode.rs/vesti/prostor-za-vise>

Dokumentacija je dostupna pojedinačno i kao ZIP arhiva.

42. Da li se prijava može dostaviti u slobodnoj formi, kao tekst ili dokument koji nije zvanični formular?

Ne. Prijave se dostavljaju isključivo u formi zvanične aplikacione dokumentacije predviđene javnim pozivom.

Prijave dostavljene u drugačijoj formi ne mogu biti prihvaćene kao kompletne prijave.

43. Kako se podnosi prijava?

Prijave se podnose elektronski, slanjem kompletne aplikacione dokumentacije na adresu:

grants@prostorislobode.rs

U predmetu mejla potrebno je navesti:

SOF – IME ORGANIZACIJE

U nazivu svakog dokumenta treba jasno naznačiti ime organizacije i naziv projekta.

44. Na kom jeziku se popunjava dokumentacija?

Dokumentacija se popunjava na srpskom jeziku.

45. Da li je potrebno detaljno opisivati svaku aktivnost u formularu?

U pitanju 7.1 u Aneksu 1 potrebno je navesti osnovne podatke o svakoj planiranoj aktivnosti: naziv aktivnosti, kratak opis, period realizacije, mesto realizacije i očekivani neposredni rezultat.

Opis treba da bude dovoljno konkretan da se razume šta će biti realizovano, na koji način aktivnost doprinosi ciljevima projekta i kako je povezana sa predloženim budžetom.

Nije potrebno ulaziti u nepotrebne operativne detalje niti opširno obrazlagati svaku pojedinačnu aktivnost.

46. Koji je rok za podnošenje projektnih predloga?

Rok za podnošenje projektnih predloga je 1. jul 2026. godine do 23:59.

Prijave pristigle nakon isteka roka neće biti razmatrane.